

Franckesche Stiftungen zu Halle

Pisma Swatého Nowy Zákon, Pána a Spasytele nasseho Gežjsse Krysta

Orban, Stephan

Halle, 1709

VD18 13415921-001

Předmluva Episstolu S. Pawla k Rimanum

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228760

Ioann. Berni Manduct. d. 1683
cap. 30 de sectu perfectorum,

Sicut radi solis, quamvis terram contingant, illi tamen sunt, unde mittantur.
Sic perfectus nobiscum quidem conuersatur, sed optima sui parte abest et fini suo semper adheret.

Predmura ^{Haec idem apud pos. spectat istum m. euenire cupit.}
Epistola ^{Iustus Ioann. Torkos Ioann. Kaus}

S. Barola f. Ri.
manum/

Math. VIII, 26. Marc. IX, 24.

Κύριε δώδου ἡμᾶς ἐπὶ πολλοῖς δα.
πιστῶν κύριε, βοηθεῖς τοῦ τῆς ἀντι-
510.

Symb. ^{Ad beneuolam sui-}
Miniam Iohann ^{memoriam, doctissimo-}
Lupus n. n. ^{dnio possessori amico suo}
Halle 23. ^{exoptatissimo, pauca-}
Junij. 1716. ^{huc inscribere voluit}
Samuel Günther.
Hungary Leubshaus
enp.

Wer begarrat bis aus
den wine selig.
d. 20 May 1718. ^{Dioglen}
Corona Transiluar.

In Christo optima Medicina.
Hala die 1 Julij 1718. Joannes Millete
Iglovina Hungarj

Αγαπῶν τὸν Καστὸν ἀγαπῶ
τὸν ἑαυτοῦ.

Sym. Haec benevolae
recondationis causa
Adposuit
Hilae & Augusti
4. 1718. Joannes Matolaj
Verref. Ungarj.

יְיָ יְיָ קִדְּשׁ הַשֵּׁם

Sapienti dulcior
Hala die 4. Januarij 1718. gusty ergo addidit
Georg. Frid. Lind
nec Delicio

Μακαρίῳ ὃν πάλῳ τὸ πνεῦμα
posui in memoriam possessori
ad hoc voluit
Sym. 2 rex 8 rex 8 Andr. Macher
3. 4. Jan. 1718. Delitio filij
Sutorum posuere dicit virtutis ad
arrem

hac ad benevolam
recondationem dicit
fimo Romino posuere
ri adposuit
Hala 4. Jan. 1718. Joannes Krieger
Teschin. Silesj.

2
H xapw πῶς αἰκεῖ ὁ θεὸς ἡ
- καὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἐν ἀσβεστοῦ C
- ἐλθεῖν εἰς. salutum meum.
Carolj Henrij. a. Doyakj. Silesj.

Předmluva na Epistolu S. Pawla k Řimanum

Tato Epistola gest právě
hlavní částka nového
Zákona / a to nejčistší
Evangelium / která giste
hodná gest / aby gi Křes-
ťanský = člověk / né jen
Slovo od Slova z paměti věděl ; ale s ní
každodenně zacházel / gaťo s každodenním
Chlebem Duse. Nebo ona nemuže ni-
kdy dosti a dobře uvěcena nebo považo-
vaná býti / ano čím více gi rozjímaná
bývá / tím výbornější se nachází a tím
lepší chut dává. *anymay*

Proto gať také má službu na to vyná-
řiti / a skrze tuto Předmluvu kni Přis-
tup připraviti chci : tak gať mně Bůh
darův propuštěl / aby tím lepegi každý gi
vyrozumeti mohl. Nebo až posavad s
Glossy a mnohými Básněmi zle zatemně-
ná byla / která syce sama v sobě gasně
světlo gest / a téměř dostatečná celé Pi-
smo vysvětliti. *Halleluya*

Necprve musíme Řeči powědomi
býti / a věděti co S. Pawel myslí skrze ta
Slova / Zákon / Řích / Milost / Míra /
Spravedlnost / Tělo / Duch a tím po-
dobně / syce vřecťo čtení gest bez užtku. *Uag*

To Slovíčko Zákon nemusíš zde roz-
hřešit vorať zla m ležumeti
Xico hoc mystico ubertine ex-
plicatur. quia ad Hermetum tran-
sferunt. *5.*

4 a Předmluva na Epistolu

zuměti lidským obyčejem / žeby takové
Učení bylo / gacý Skutkové k činení a ne-
bo k zanechání gsau. Gako se s lidskými
zákonny neb Práwami děge / kdežto zákonu
Skutky se dosti činí / byt Srdce přitom
nebylo. Buh soudí podle Gruntu Srdce.
Protož vyhledává také geho Zákon
Grunt Srdce / a nedá se s Skutky spozo-
giti / ale třesce raděgi Skutky bez Gruntu
Srdce činené / gako pokrystwoja Lest.

Proto wssickni Lide Lhají slowau / w
Žalmu 116. w. 12. že žádný z Gruntu
Srdce Božský Zákon nedrží / neb držíti ne-
můž / řdyž každý nachází u sebe sám nelis-
bost k dobrému a libost k zlému. Kde
tedy není swobodná Libost k dobrému /
tu není Grunt a wnitřnost Srdce w Zá-
konu Božím / tu gest tedy gistotně také
Grich a Hnew zaslaužený u Boha / byt se
zewnitř mnozí dobří Skutkové a počes-
stný Žiwot ukazowal.

Od tud zawjrá S. Pawel w Kapitole
2hé že žide wssickni Křistijcy gsau / a pras-
wj w. 13. že samj činitele Zákonu sprawes-
dliwj gsau před Bohem. Chce tedy do-
kázati / že žádný Skutku Zákonu činitel
neni / nýbrž prawj raděgi k nim takto :
Ty učíš ; Učyzoložíš / a sám cyzoložíš.
K tomu / wčem ty giného soudíš / w tom
zatracuges tebe samého / řdyž rowně to
činíš / co na ginem tupíš. Gakoby říci
chtel : Ty zewnitř beršty gsy žiw w Skut-
cích Zákonu / a soudíš ty / řterj tak žiw
negsaw / a wšs každého učiti a trestat ;
Mřwu w oči Bratra znamenáš / ale
brěwna w Oči twém newidíš. Matt. 7.
w. 3.

Učoliw ty dobře zewnitř Zákon s Skut-

ty plnjs / z Bázně Pokuty neb z Lásky
odplaty / wšak činjs předce wšedko bez
swobodné libosti a lásky k Zákonu / nežli s
nelibostí a s nucením / chieľbys raděgi
gináce činiti / Kdyby Zákonu nebylo. Od-
tud; se zawjrá / že z Gruntu srdce Zákonu
nepřijel gsy. Co gest tedy / že ty giné včjs
nekrádsti / Kdyz ty w Srdcy sam zlodeg
gsy / a zewnitř rádbyš byl / Kdyby gsy
finěl? Gako; také zewnitřnj Skutek
nedlanho zanechán býwá w takowých
Pokrytcůw. A tak wyučugeš giné / a tebe
samého né; newjs také sám / co ty včjs /
aniž gsy Zákonu gessie kdy dobře wyroz-
měl. Ano k tomu mnoh Zákon k'ich /
gaž; on prawj w Kapitole 5. w. 20. pro-
to / že Člowěk má k němu tjm wice nelí-
bost / čjm wice žádá toho což on nemuže
wykonat.

Pročez prawj w. 7. Kap. w. 14. Zákon
gest duchownj. Co gest to? Kdyby Zá-
kon tělesný byl / tedy mohloby genu Skut-
ky dosti včineno býti; Poněwad; ale Du-
chownej gest / nečinj mu žádný dosti / lečby
šlo z Gruntu Srdce wšedko co činjs. Ale
takowé Srdce nedává žádný / než Duch
Swatý / kterýž Člowěka s Zákonem s
rownává že on Libost k Zákonu srdečnan
ma a napotom nic z Bázně a nutkání /
ale radeg z swobodného Srdce wšedko
činj. Tak gest Zákon duchownj / genž s
takowým duchownjm srdcem chce milo-
wán a naplněn býti / a wyhledáwa takow-
wého ducha. Kdeten w Srdcy neni / tu
zůstáwa křich / Nelibost / Neprátelstwj
proti Zákonu / kterýžto dobrý / spravedli-
wý a swatý gest.

Tedy zvykni této Reči / že mnohém gi-

gnosťun) (8

ná

ná Wěc gest/ Skutky Žákona činiti/ a gic
 ná Žákon naplniti. Skutek Žákona gest
 wšedko to / co ſlowěk činj a nebo činiti
 může podle Žákona z swé swobodné Wuz-
 le/ a wlaſtnj Mocy. Poňterwadž ale me-
 žy a při taťowých Skutcích zuſtawá w
 ſrdcy neliboſť a nucenj k Žákonu/ gſau tať-
 owj Skutkowé wſiickni z marenj a neu-
 žitečnj. A to gest co S. Paweľ myňj w
 Kap. 3. w. 20. ředěj dj: Skrze Skutky Žá-
 kona nebude před Bohem oſprawedlněn
 žádný ſlowěk. Wdudž widěš nýni/ že
 ſſkolkj Wětele a Sophiſtari/ ſwodnjcý
 gſau/ řdyž wčegi/ že máme s Skutky ſebe
 k Miloſti připrawiti. Gať ſe ten může
 s Skutky k dobrému připrawiti/ který
 žádného dobrého Skutku/ bez neliboſti
 a nechuti ſrdce ſwého nečinj. A kterať
 ſe taťowý Skutek může Bohu libiti/ genž
 z nelibého a nepowolného ſrdce po-
 cházj?

Ale Žákon plniti/ gest s Liboſti a Lac-
 ſkau gého Skutky činiti/ a ſwobodně
 bez Žákona nucenj Božſky a dobře žiwu
 býti/ gaťoby nebylo žádného přikáza-
 ni/ nebo Pořuty. Taťowan Liboſť ne-
 bo ſwobodnau Láſku dáwá Důch ſwa-
 tý w ſrdce/ gať on dj w Kap. 5. w. 5.
 Důch pať nebýwá dán gináčegi/ než v
 Wiſte s Wjrau a ſkrze Wjru w Kryſta
 Gejiſſe/ gaťž w předmluwě oznamuge.
 Tať tedy Wjra nepřicházj než genom
 ſkrze ſlowo Božj a Ewangeliu/ genž
 Kryſta řáže/ že on gſa Syn Božj a ſlo-
 wěk/ wmiřel a z Mrtwých wſtař pro náſ/
 gaťož piſſe w Kap. III. 25. IV. 25. X. 4.

Wdud pocházz/ že ſamá Wjra ſpra-
 wedliwá činj/ a Žákon naplňuje; nebo
 allinij přiz

prinášš sebau tehož Ducha z Žásluby Kry-
sta. Ten Duch pak čini wessele a ochot-
né Srdce / gať Žákon wyhledáwá / tak
gdaupotom dobrj Skutkowé; Wjry do
browolne sami. To on mýnj w Kap. 3/31.
Ďyž Skutky Žákona byľ zawěhl / což zaj-
gatóby Žákon skrze Wjru wyprázdniť
chťel: Nikoli (prawj on) / Ny twrdjme
Žákon totjž skrze Wjru.

Grjch sluge w Pjismě / negen zewnitřnj
Skutek Těla a w těle / ale wsecko to koná-
nj genž se hyba a pusobj w zewnitřnjm
Skutku / totjž Grunt Srdce se wsemi
mocnostmi / tak že to Slovo Koná / čini /
slautimá / gaťo Ďyž Ďlowěk celé a plně w
Grjch padá a wněg leze. Nebo žádný
Skutek hřjstnj se nekoná / w ktereby
Ďlowěk Srdcem a Dussj newlezl a ne-
padl. Obwzřáštjě pak Pismo hledj do
Srdce a na Kōren a Pramen wseho Grj-
cha / genž gest Newěra w wnitřnostech
Srdce. Podobně gaťo samá Wjra spra-
wedliwá čini / Duch a libost dáwáť do-
brým zewnitřnjm Skutkum / tak samá
Newěra hřěšj / a powzbuzuge Tělo a Žá-
dostť zewnitřnjm zljm Skutkum / gaťoť
se s Adamem a s Ewau stalo w Ragi I.
Knjh. Mlogj. 3. w. 6.

Protoť také Krystus samau Newěru
Grjchem gmenuge / Ďyž dj w S. Jana
16/8. Duch bude trestati Swět z Grj-
chu / že newěrij we mně. Proto také drj-
wěgi nežli dobrj a nebo zlj Skutkowě se
konagi / gaťoťto dobré a nebo zlé Wwoťce /
musy w Srdcy drjwe býti Wjra a nebo
Newěra / gaťoťto Kōren Semeno a pře-
dnj Moc hřjcha wseho; což se w Pismě
řadi Gláwau a stareho Drata Glawa
"wěryne")(4 gme-

vign. Milost a Dar gsau toho rozdielu / že Mi-
lost wlasné sluge Lásky a dobrotivosti
van Boží / která se w něm nachází a tñám geg-
niz naklonuje / že Krysta a Duchu S. s gěho
dary w nás wlijwá / gažto w 5. Kap. w.
15. patrně gest / kdežto praví : Milost a
Dar w Krystu etc. Ačkoliw Darowe a
Duch w nás každodenně se množí / a gessie
dořonali negsau / tak že zlá žádost a žitich
w nás gessie přebýwagi / kterj proti Du-
chu bōgugi / gaž on praví w 7. Kap. w.
14. a Galatum 5 / 17. a gažo w I. Knih. Mōg.
3. Kap. w. 15. powědjino gest / Nepra-
telstwo mezy Semenem Žerry a Seme-
nem ěada ; Wssak působj předce Milost
tak mnoho / že cele a dořonale Sprawe-
dlivj před Bohem bywáme. Nebo gě-
ho Milost nerozdeľuge a nečástťuge se/
gažo darowe / nybrž přigima nás celé
w Lásku a přiwětivost pro Krysta nášeho
Přimlůwce a Prostřednjka / a proto že
w nás ti darowe začatj gsau. Miller

Tak rozumíš tedy w 7. Kap. w. 14. řek.
Kdež se Swatý Pawel gessie řiší s jiným
nazývá/ a wstáť w Kap. 8. w. 1. praví:
Je neni žádného odsauzení na těch/ genž
gsau w Krystu Gejssu/ byť pak Darowe a
Duch w nich nedokonalí byli. Pro ne-
vmrtwene Tělo gsme řiší: Ale po-
něwadž w Krysta wěříme/ a Ducha po-
žatky máme/ Bůh gest nám dobrotiwý a
milostiwý/ že takowý řich snáší a w saud
hebere/ ale podle Wjry w Krysta s námi
zachází/ až řich vmrtwen bude.

Wira

Amicus est, sicut ysaia.

S. Pawła k Rimanum.

Ita neni Wira neni Lidské negate dumění/
Słowo a nebo Sen / gať některý to za
Wiru magi; aťdyž widěgi / že nenasleduz
ge polepsšenj života a dobrj Skutkové/
aťkoliw se o Wře mnoho slyši a mluwj/
padagi w Blud že iřkagi: Wira neni do
statečná / musy taky dobré Skutky činiti/
ědo chce pobožný a spasený býti. Příčina
toho gest / ědyž slyšegi Ewangelium / sa
mi swau Mocý sobě w Srdcy takowá
Myslenj wywáděgi / podle kterého praz
wěgi: Gá wejm / a držegi to za prawau
Wiru: Ale podobně / gaťož gen toliko
lidské Myslenj a nálexet gegich vlastní
gest / o něm; grunt Srdce nic newj a neo
řusuge / tať taťe nemá žádné mocy a ne
pusobj polepsšenj života.

Wira gest Boží díslo w nás / gen; nás
proměňuje a znouu rodj; Boha Jan. I/
13. mrtwj starého Adama / činj nás do
řonce giné Lidi w Srdcy / Mysli / My
něnj a wšech mocech / a přinášj Ducha S.
sebau. W gítě / Wira gest žiwá / dělňá /
pusobycý a moená Wěc / ona nemuže než
wždy řonati to / co dobrého gest / neptá se /
takylí gest potřeba dobré Skutky činiti /
ale bez optánj ge činj / a wždyť gest w řo
nánj a dísle dobrém; ědo pať neřoná ta
řowé dobré díslo a Skutky / ten gest ělo
wěť prázdň Wiry / on maťá a hledá ořo
řo sebe wry / a newj co Wira a dobrj
Skutkové gsau / swasta a mnoho mlu
wj o Wře a dobrých Skutcích. Wira
gest žiwá a celé oddaná duwěrnost w
Milost Boží tať gisstotně / řeby řisýc Smrti
nad tjm wolila / ěterázto duwěrnost a
žnámost Milosti Boží / weselé / zmužilé
a ochotné Srdce k Bohu a ře wšemu
Přiborný): (5 Stwo

Stvořenj činj/ což Duch Swatý působí
 v Wře. Oděud; člověk bez nucení
 ochotný a chtivý gest každému dobře čí-
 niti/ každému služiti/ všecko trpěti/ z
 2. Th. 3. 5. Lásky k Bohu a k Slávě jeho/ kterých ta-
 ková nemožné gest skutky od wry odkau-
 čiti/ gaťo nemožné gest pašivost a
 Swětlo od Whně oddělití. Protož stě-
 se před twým wlasním falešným dume-
 ním a před daremným žvácí/ genž o W-
 ře a dobrých skutcích mandre chiegi
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199.

hláskováti/co z Ducha a z Wiry w Krysta
živo néni/ aby lide ř poznáni sebe/ a své
wlastnj Bjdy přivedeni byli/ tať aby se
řorili a pomocy žádali. *Že fenyj ř*

W Kap. 2. wstahuge takowe trestani
dalegi také na ty / genž zewnitř dobrj se
byti zdagi / ale tegně hřessi / gaťož žide
byli / a wssični Potřytcy gsau; genž bez
Lásky a chuti / počestně zewnitř žiwi
gsauce / w nitř Žákon Páně w nenáwisti
magi / a rádi by ginácegi žiwi byli / a wssak
giné Lidi odsuzugi / gaťož wssedněch
Swatačtew powaha gest / že se sami drže-
gi za čisté / gestto w nich plno Lákomstwi /
Žněwu / Žáwisti / Pegchy a wssj Necisto-
ty wězy / u S. Matt. 23 / 23. 26. To gsau
ti / genž dobroti wostj Boží pohrdagi / a
podle twrdosti Srdce swěho s chromaž
dugi sobe Žněw. Aťak S. Pawel / ga-
ťožto Wykladač Žákona / žádného bez
Žrjchu nenechává / nýbrž wssedněm
wěstuge Žněw Boží / genžž Mocypřis-
tělťny Lirbyw a wssj Lirbyw
žrjch, žrjch, žrjch, žrjch, žrjch,
aťak, aťak, aťak, aťak, aťak.

negprwe tu Viaztu/ kterau obyčegně ti/
 genž slissi o Wšre/ že bez Skutku činí
 spravedliwá/ přiwáděgi a řikagi: Co
 pak nemáme žádných dobrých Skutku
 činiti? A tak předstawuge sám sobě A-
 brahama a dj: Co gest pak Abraham s
 swýma Skutky spůsobil? Co gest pak
 wšsecno daremně bylo? a gého Skut-
 kowe neuzitečnj? A zawjrá/ že Abraham
 bezewšsich Skutku samau Wjrau
 Sprawedliwý učiněn gest; a to tak/ že
 před Skutkem swého Vbřezánj šrze sa-
 mau Wjru Sprawedliwý Pismem S.
 wyhlassowan býwá 1. Kňh. Mogg. 15/
 6. Gestly pak Skutek gého Vbřizky k
 gého Sprawedlnosti nic nespůsobil/ křes-
 tyž Bůh sám přikázal/ abył Skutek pos-
 lussenstwj: giste taky aniž giný dobrý
 Skutek netco k Sprawedlnosti pomuže.
 Tlybrž gačo Vbřizka Abrahamowa byla
 zewnitřnj žnameni/ kterým on swé Spra-
 wedlnosti z Wjry dokazowal; tak také y
 wšicni dobřj Skutkowe gsau znamenj/
 genž z Wjry nasledugi a dokazugi/ gačo
 Wtwotce dobré/ že ělowěk před Bohem
 w ponitř gíž spravedliwý gest. *cyflicky*
 ěmž S. Pawel potwzuge/ gačožto
 mocným Příkladem Pjssma S. swé pres-
 dessle Včenj w Kap. 3. o Wšre/ a přiwodj
 gessě gednoho Swědka Dawida z 32.
 Žalmu řdyž dj: že ělowěk bez Skut-
 ku spravedliw býwá/ ačkoliw bez
 Skutku nezustáwá/ řdyž osprawedlněn
 gest. Žté přičiny obširně wede ten Pří-
 klad proti wšsechněm giným Skutkům
 Žákona a zawjrá: že žide nemohau býti
 Dedicowe Abrahamowi/ gen pro ělo/
 mnoho mýněgi pro Skutky Žákona/ ale
Antropos wšak mýněgi že
al wšak wšak mýněgi že
al wšak wšak mýněgi že

Křtiny sv. Pavla

S. Pavla k Řimánům.

15

že Wjrau Abrahamu dediti museli/ chtěl
giti opravdowj Dedicowé býti; poně-
wadž Abraham/ před Zákonem Mogo-
žissowým y před Wbřžkau spravedliwý
gest učiněn skrze Wjru/ a Wtec wssed-
něch wějcých se gmenuge. Etom u pu-
sobi Zákon mnohem wicegi Sněw nežli
Milost; nebo žádný ho s chutj a libostj
neplnj/ a wice nemilostj/ než milostj skrze
Zákon přichází. Protož musj samá Wj-
ra Milost Abrahamowi zaslybenau do-
zřehowati; a takowé příklady pro nás
zapřísahane gsau/ abychom y my také wěřili.
W 5. Kapit. přichází k powážowánj
Wwotce a Skutkw Wjry/ gakož gsau:
Pořog/ Radosť/ Lásk a Bohu a k Řaž-
dému/ Etomu Stálost/ Smělost/ Syla/
Duwěrnost w každem sauzenj a utrpenj.
Nebo to wssedno nasleduge kde Wjra
opravdowě se nachází pro to nesmírně
dobré/ které nám Bůh w Křistu prota-
zati ráciť/ že gest geg wydal na Smrt pro
nás/ dijwegi nežli gsine ho mohli za to ža-
dati/ ano řdyž gsine gestě gého Nepřá-
tele byli. A tak máme Spráwu že Wj-
ra bez Skutkw spravedliwá čini/ wssak
z toho nenasleduge; že nemáme dobrých
Skutkw činiti/ alebrž že nemi nedostatek
ku opravdowých dobrých Skutkw/ a
to takowých/ o kterých Skutko-Swatá-
řowé nic newečj/ nebo oni sobě sami wy-
megsilegi Skutky w kterých ani Pořoge/
Radosť/ Ugisťeni/ Lásky/ Náděge/ Po-
těsňeni/ ani gakeho Křestánskeho Skut-
ku ani opravdowý Spusob Wjry neni.
Potom wystupuge a procházegice se
wesfele/ powjda odkud Řich a Sprá-
wednost/ Smrt a Žiwot pocházegj/ a to
dwy

dwý proti sobě stawj/ totiž Adama a Kry-
 sta. A chce tak mnoho powěditi; Proto
 musyl Krystus přigiti/ druhý Adam/ aby
 swau Spravedlnost nám w dedictwi
 dal/ skrze jiné a nové rození v Wšre:
 Gako první Adam na nás wyvedl dedic-
 tvi hřicha/ skrze staré tělesné rození/ tím
 se oznamuje a potvrdzuje/ že žádný sobě
 nemůže z hřichu k Spravedlnosti s
 swými skutky pomoci/ tak gako nemu-
 že zbrániti aby tělesné narození nebyl/
 což se také tím dokazuje: že zákon Boží/
 genžby právem měl pomahati k spra-
 wedlnosti nadewšedko jiné; netoliko bez
 pomoci přichází/ ale přes to hřich roz-
 množuje; Protož také porušené přiro-
 zení Lidské/ tím více zákona nenávidí/
 a tím raději swau žádost žlau výkoná-
 wati chce/ čím vícegi zákon tomu brání.
 Tak že zákon Krysta tím potřebnějšího
 činí/ a tím více Mílosti wyhledáwa/ aby
 přirození (porušenému) spomoženo
 bylo. *Boží bratři,*

W 6. Kap. bete před sebe obwzřástinj
 skutek Wšry/ totiž bog Duchu a těla k
 umrtwenj ostatku hřicha a žádosti/ kře-
 stě gestě po ospravedlněnj zůstawagi. A
 wyučuje nás/ že skrze Wšru negsine tak
 wyproštinj od hřichu/ že bychom bez-
 peční/ leniwj a zahálčiwj býti mohli/ ga-
 ťoby již žádného hřichu více nebylo.
 Hřich gest gestě (w nás) ale nebýwa pří-
 čten k ztracenj/ pro Wšru která s nim
 boguje. A zte přčinj máme dosti práce
 sami s sebou w celem žiwote/ abychom
 tělo podmaňowali geho žádosti mrtwi-
 li/ a geho ludy w službu podrobowali/
 aby poslušni byli Duchu a ne žádostem;
 tak.

S. Pawła k Rimanum. *vešer 17*

tať abydom Smrti a *Wzkříšení* Krysta
se připodobnugice Smřauwu našeho
Žitíu plnili (genž tať Smrt našich hříchů
a nový Život milosti znamena)
až do konce gsaue čistj wssedh hřichů/
tať podle Těla s Krystem wstaneme a
wěčně žiwi budeme. *dujzigt*

A to můžeme konati / gaťž dj: Poněz *13.*
wadž w Milosti a ne w Žákoně gšme.
Což on sám tať wykládá; W Žákoně a
nebo pod Žákonem býti / gest bez Milos-
sti s Skutky Žákona zacházeri / při čemž
jistotně Hřich panuge skrze Žákon / pos-
newadž žádný od Přirození k Žákonu
hřákoněný neni / což ten negwětšj Hřich
gest. Tať tať w Milosti býti / gest chut
a libost k Žákonu mjeti / a tu neni Hřichu /
nebo Žákon neni proti nám / ale s námi se
strownáwá / a my s nim. *Wskázat*

A to gest pravá Swoboda od Hřichu
a Žákona / o které on až do konce této Ka-
pitoli piše že gest Swoboda dobře činiti
a to s chutj a libostí / a pobožně žiwu býti
bez nucenj Žákona. Kterážto Swoboda
gest Duchownj Swoboda / genž Žákona
newyprázdnuje / ale *do dáwa* toho co Žá-
kon wyhledáwá; totiž / libost a ochotnost /
čimž Žákon wpořogen býwá / že wicegi
newyhledáwá a nenutj. Podobně gaťž
řdyby ty twému Wěřiteli dlužen byl
nemohl zaplatiti. Dwognásobnjm Spu-
sobem bys mohl od toho přigiti; negprwe
řdyby on od tebe nic nežádal / a zápis roz-
trhal a zrušil; Podruhě / řdyby negaťž
dobrý Člowěk zatebe zaplatil / a tobě dal
abys zápsu dosti učinil. Na ten Spu-
sob nás Krystus od Žákona oswobodil. *15.*

Alle ta neni negaťž diwotá a tělesná

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

148

221
Yucca

11

Zákon práwě poznán/ a co neglepe poz-
 chopen býwá/ tu nic wíce nepusobj než
 to/ že nám Hřích náš př p mjiná/ skrze
 neg nás umrtwuge a činj winné wě-
 čného Hnewu/ což se wssedno znamená
 a pocyuge w Swědomi/ genj opravdo-
 wě Zákonem dotknuto a treffeno býwá;
 Tak že potřeba gest nětco giného/ a wi-
 cegi/ nežli Zákon/ Člowěka sprawedli-
 wého a spaseného učiniti. Kterj pak
 Zákonu práwě nepoznáwagi/ gsau slepi/
 postupugi w marnem myslenj swém/
 a domnjwagi se skrze Skutky Zákonu do-
 sti učiniti; nebo newědij gať mnoho Zá-
 kon wyhledáwá/ totiž dobrowolně o-
 chotně Srdce. Takowj nepatij dobře
 Mlogi; sowi mezy Wci/ Zastěra gim stinj
 a ge zakrýwá.

Potom oznamuge/ gať Duch a Tělo
 wespolek w Člowěku bogugi/ a předsta-
 wuge sebe sam za Příklad; Abychom se
 učili to djslo; totiž Hřích w nás umrtwo-
 wati. Wssak nazýwá obe Ducha y
 Tělo Zákonem/ proto gaťo spůsob Zá-
 kóna Páně gest mrtwiti a wyhledáwati.
 Tak nutj/ wyhledáwá a wstěká se Tělo
 proti Duchu a chce žádost naplniti. Ta-
 ké naproti tomu nutj a pracuge Duch
 proti Tělu/ a chce hnuti swé wykonati.
 Tento Zpor a potýkánj trwá w nás do-
 kud žiwi gsine/ w gednom wsc nežli w
 druhým/ gať Duch nebo Tělo/ sylněgši
 gest/ gestto celý Člowěk obě gest/ totiž/
 Duch a Tělo/ genj sám s sebau bogu-
 ge/ až cele Duchownj učiněn býwá.

XVIII. Kapit. potěssuge takowé bo-
 gownjky/ dalegi utazugice/ gaťy Spůsob
 Těla a Ducha gest/ a gať Duch od Kry-
 stůw

ma
to
86
2
AB

10

Wird die Freiheit der
Wohnung nicht für den
Bauherrn

nauti/že nebo zauffagi/a nebo w bezpe-
čnost se wydávagi.

Ty wssak následug Poradku této E-
pistoly/pečug podle Krysta a Ewanges-
lium/ negprwe abys twé Srichy a gé-
ho Milost poznal/ potom proti Srichu
bogowal/ gať 1.2.3.4.5.6.7.8. Kapitola
wyučowala/ potom řdyž do wosme Ka-
pitoli prigdes/ pod Křiž a w Sauženj/

to tebe wyučj Předzwědění a Vložení
Božjmu w IX. X. XI. Kapitole/ gať po-
těšitedlně gest! Nebo bez Sauženj Křiž
že a těžkosti Smrti nemůžeme bez Sřto-
dy a tagně nelibosti k Bohu o Předzwě-
dění a Vložení Božjm gednati. Adam

musy prwe vmrtwen býti/ dřjwe nežli
takowé wěcy sněse/ a nebo tak fylně
Wino piti může. Deg pozor abys nepil
Wina/ dořud gsy gestie Dítě s sagicý a
Mleka potrebugicý. Každé Včenj má
swau Mjru/ Čas a Wěť.

W XII. Kap. wyučuge prawým Služ-
bam Božjm/ a činj ze wssěch Křestánuw
Bněze aby obětowali/ né Penize a nebo
řowada (gaťo wřáťoně) ale gegich wlas-
stnj Těla w Mrtwenj řádosti. Potom
wypisuge řewnitřnj obcowánj Křestá-
nůw w Duchownj Spráwě/ gať magi
Věiti/ Kářati/ wládauti/ slaužiti/dá-
řati/trpěti/milowati/řiwí býti a se chor-
wati k Přátelum/ Nepřátelum a k
wssem. To gsau Skutkowé řteré Křes-
tan činj/ nebo Mjra/ gať powědjno/ nes-
ni řabálegicý.

W XIII. Kap. wyučuge Swěťřkau
Wřchnost čtiti a gi poslusšenřtwj řachos-
wáwati/ řteráz proto gest řřřanowená;

1. waltf. orig. 16. aktolivo

Předmluva, Dyršiminy

22

Předmluva na Epistolu

ačkoliw před Bohem nečinj dobroho a
sprawedliwého / wšak přinášj syce tak
mnoho / že dobrj magi zewnitřnj Pořog
a Uchranu / a Šly bez Grůzy / swoboz
dně a bez překážky nemohau zlé činiti.
Protož má také od dobrých ctěná býti /
ačkoliw oni gi pro sebe nepotřebuji /
(hotowi gsauce y bez poručení Wřthno-
sti dobře činiti a každému slaužit.)

1. Kapitola
malá
xyfubral
B. Naposledy wšedno obsahuge w Lá-
sce / v ukážuge na Příklad Krysta / gačo
son nám učinil / abychom my také činili
a geho nasledowali.

2. 21.

W XIV. Kap. wyučuge mólé Swědo-
mi v Wře slusně pozorowati a gich ssa-
nowati / aby Křestanská Swoboda neby-
la užíwaná ke škodě / ale k wzdělání
Móljch. Nebo kde se to nečinj / tu
powstawagi Roztržitosti a Potupa E-
wangelium / odkud wšedny nesnáze
gdu / tak že lepe gest Mólým v Wře
něco wstaupiti / až se zmocněgi / nežli aby
Učení Ewangelium mělo škazu wzyti.
A gest takowý Skutek obwzřástinj Sku-
tek Lásky / kterýžto taky nyní potřebný
gest / řdyž škrze gedeni Mlasy a giné
Swobody nemandře a neustupně bez
zewšj potřeby mólá Swědomj se
formantj a nepořogj / dřjw nežli Grunt
prawdy poznagi.

Wřthm
W XV. Předstawuge Krysta za Pří-
klad / abychom také giné Mólé snášeli;
gačo y ty / genž aubonni gsau w hršsich /
a nebo nepřigemni w swých spůsobich /

Ns. Zúčastňte se z al. a z
in. Wřthm n. Zúčastňte se
z Wřthm n. Zúčastňte se

Faglib

S. Pawla k Rimanum.

23

až se polepšegí. Nebo tať Krystus s námi zacházel/a zacházý každodenní/řdyž mnoho mrzutých obyčegum a nedofo-
nalostí na nas snassí/ a předce bez Pre-
stani nám pomáhá. Potom při kon-
cy modlí se za ně/ vychwaluge ge/a po-
raučí ge Pánu Bohu/ oznamugice při-
tom swug Auřad a Kázanj. Uctiwě
také prosý za Šbírku pro chudé w Ge-
ruzalemě. A to se wšedně děge w Lá-
sce o čem mluwj a gedná.

Sub Linen

Poslednj Kapitola gest Kapitola po-
zdrawowanj/ ale přitom on primisuge
důležitau Wegstrahu před Lidským Vče-
ním/ genž njmo včenj Ewangelistkého
se wyskytuge a pohoršsenj tropí. Prás-
wě gakoby widel/ že z Řima a škrze
Řim přigdau swodná a pohorššitedlná
Vstanowenj Canones a Decrétales a celý
Kogowe a hauffowe Lidských Vstano-
wenj a Šákonuw/genž nyní celý Swet po-
topili/ a tuto Epistolu ano celé Pišmo
Ducha a Wjru wyhladili: tať že nic ne-
zůstalo než Modla genž Břicho sluge/
gehořto Služebnjky zde S. Pawel kárá
a tresce. Hospodin wyswobod nás od
njch/ Amen.

A tať nagházýme w této Epistole
welmi bohatě a hogně/ co geden každý
Břestán wedeti má/ totž: Gest Šákon/
Ewangelium/ Šřich/ Pořuta/ Milost/
Wjra/ Sprawedlnost/ Krystus/ Bůh/
dobří Štutkowé/ Lářka/ Nádege/ Řiř/
a gak se řgednomu každému/ buď Po-
božný a nebo Šřisnjš/ Šýlný a nebo
Molý/ Přitel a nebo Šřepřitel/ a také
šámj

